

DOKUMENTY

Pápežská rada pre rodinu

FAMILIA ET VITA

N. 1-2/2013, Roč. 18

Najnovšie dvojčíslo časopisu *Familia et vita* je venované téme rodiny a života v magistériu Benedikta XVI., ktorý jej vo svojich príhovoroch venoval neustálu pozornosť. Od apríla 2005 do 31. decembra 2011 ju spomenul 306-krát. V roku 2012 a 2013 (do 28. februára) to bolo v ďalších 57 príhovoroch; spolu teda venoval týmto témam 363 príhovorov. Prejavy Benedikta XVI. z rokov 2012-2013, či už magisteriálne alebo pastoračné, sú publikované v závere aktuálneho čísla (tzv. *Enchiridion rodiny a života*). Išlo o príhovory počas nedeľnej modlitby Anjel Pána, príhovory pri rôznych audienciách a pastoračných návštevách, pri *ad limina*, homílie pri rôznych liturgických sláveniach, a pod.

V centre Benediktových príhovorov na tému rodiny a života sú jeho prejavy na svetových stretnutiach rodín: vo Valencii (1. - 9. júla 2006) päť a v Mexiko City (13.-18. januára 2009) to boli štyri príhovory vo forme video nahrávok; ďalej to bolo slávenie eucharistie a homília 23. apríla v kaplnke Redemptoris Mater za účasti hlavného organizačného tímu stretnutia v Mexiku. Naposledy v Miláne (1.-3. júna 2012) predniesol dvanásť príhovorov, ku ktorým patrí aj súhrn, prednesený v stredu 6 júna na generálnej audiencii.

Ďalšiu sériu tvoria príhovory adresované účastníkom plenárneho zasadania Pápežskej rady pre rodinu (13. mája 2006; 5. apríla 2008; 8. februára 2010; 1. decembra 2011). Okrem toho to boli posolstvá a príhovory účastníkom kongresov, a počas národných dní rodiny (Bogota, Záhreb, Ekvádor); príhovory pre Pápežskú akadémiu pre život, pre Pápežský inštitút Jána Pavla II. pre štúdium manželstva a rodiny; príhovory pre Tribunál Rímskej roty; 269 prejavov, homílií, príhovorov a posolstiev publikovaných a prednesených počas audiencií a pastoračných návštev na mnohých miestach v Taliansku, ďalej v Brazílii, Rakúsku, USA, Austrálii, vo francúzskych Lurdoch, v Kamerune a Angole, vo Svätej zemi, v Českej republike, Portugalsku, španielskom Santiagu de Compostela a v Barcelone, či Benine. Pápež a teológ v jednej osobe dokázal na týchto pastoračných cestách zoči-voči výzvam našej doby podať silné a presvedčivé odpovede

na otázky a témy súvisiace so životom od počatia až po prirodzenú smrť, ako súpotrat, zdravie, bioetika, kresťanské manželstvo, rozvod, tematika rodu, koniec života, pričom uvádzame aspoň tie najhlavnejšie.

Ako zdôrazňuje P. Gianfranco Grieco, riaditeľ úradu PRpR a šéfredaktor časopisu *Familia et vita*, zámerom Pápežskej rady bolo vrátiť sa k bohatstvu Magistéria Benedikta XVI. a znova ho predostrieť, aby naďalej žiarilo vo svete, ktorý je plný beznádeje, temnoty a sŕženia. Pápežská rada pre rodinu preto zozbierala najpálčivejšie Ratzingerove témy a ponúkla ich domácim i zahraničným odborníkom, aby ich znova preštudovali, ohodnotili, prehĺbili a spracovali vo vernosti Učiteľskému úradu Cirkvi a vzhľadom na súčasnú kultúrnu, filozofickú a teologickú diskusiu.

Východiskovým bodom pre tento projekt boli príhovory Benedikta XVI. v poslednom roku jeho pontifikátu, a to v Miláne, na biskupskej synode 2012 a historicky veľmi významný príhovor o rodine pre Rímsku kúriu (21. decembra 2012). Išlo o tri silné momenty jeho pontifikátu, ktoré výstižne vyjadrujú aktuálnu problematiku, ako z hľadiska Cirkvi, tak aj zo sekulárneho pohľadu, ako o tom píše vo svojom článku Mons. Vincenzo Paglia, predseda Pápežskej rady pre rodinu. Podľa autora, mal pápež Ratzinger stále na pamäti, že rodina má ústredné postavenie v Cirkvi ako aj v súčasnej spoločnosti.

Prof. Francesco d'Agostino v článku Benedikt XVI., rodina a právo pripomína, že Ratzinger si bol vždy dobre vedomý toho, že kresťanské posolstvo o rodine sa môže zdať neaktuálnym v modernom svete, v ktorom sa obhajujú mnohé nejasné koncepcie človeka, slobody, či ľudskej lásky. A práve preto neustále zdôrazňoval, že nesmieme poľaviť v šírení pravdy o inštitúcii rodiny.

Témou lásky k človeku a témou rodiny ako „obrazu“ Cirkvi a ľudstva v encyklikách Benedikta XVI. *Deus Caritas est*, *Spe salvi* a *Caritas in Veritate* sa vo svojich príspevkoch zaoberajú kard. Angelo Scola a profesor P. Edoardo Scognamiglio. Tieto dve štúdie predkladajú nové antropologické, ekleziálne a pastoračné lektúry, ktoré sa týkajú cirkevných pastierov, odborníkov i veriacich.

Úvaha profesora Augusta Sarmienta sa zaoberá rodinou ako miestom, kde sa formuje osoba a odovzdáva sa viera. Arcibiskup Triestu Mons. Giampaolo Crepaldi, dlhoročný sekretár Pápežskej rady *iustitia et pax* sa vo svojom článku zaoberá sociálnym učením v Magistériu Benedikta XVI.

Nad kultúrou života a pastoráciou sa zamýšľajú Mons. Carlos Simon Vasquez, podsekretár PRpR a kardinál Elio Sgreccia, emeritný predseda Pápežskej akadémie pre život. Ďalej nasledujú články: Základy morálnej teológie v rodine (Mons. Livio Melina); Pastorácia rodín (Mons. Charles Joseph Chaput, arcibiskup Philadelphie, ktorá bude hostiť VIII. svetové stretnutie rodín v r. 2015); Svi-

atostnosť manželskej lásky (Mons. Jean Laffitte, sekretár PRpR); Manželská spiritualita (manželia Maria Carla a Carlo Vopini).

„Starí rodičia a rodina: nové príležitosti“ – je úvaha známeho talianskeho sociológa Giorgia Campaniniho, zatiaľ čo Dr. Lola Velarde sa zaoberá rodinnou politikou, a prof. Thomas Melendo sa venuje „kríze výchovy“.

K týmto aktuálnym témam sa pripájajú články o rode, bioetike, rodine a masmédiách, ako aj o etike a sexuálnej slobode. Ako na záver editoriálu uvádza P. Grianfranco Grieco, autori uvedených článkov čitateľa verne prevedú magistériom veľkého teológa a pápeža Benedikta. **-sg-**

Pápežská rada pre pastoráciu v zdravotníctve

Dolentium hominum

N. 81 roč. XXVII. N. 1/2013

Najnovšie vydanie revue Pápežskej rady pre pastoráciu v zdravotníctve obsahuje príspevky z medzinárodnej konferencie, ktorá sa konala 15. – 17. novembra 2013 vo Vatikáne, na tému „Nemocnica, miesto evanjelizácie“: ľudské a duchovné poslanie. Na 165 stranách prináša toto číslo široké spektrum zaujímavých príspevkov na rôzne témy, spájajúce medicínsku oblasť s etickou a duchovnou. Okrem historickej genézy nemocníc sa hovorilo napríklad o úlohe fakultných a vojenských nemocníc, a tiež o úlohe nemocníc v medzinárodnej zdravotníckej politike. V diskusii pri okrúhlym stole sa k téme „Nemocniční pracovníci – evanjelizátori života“, vyjadrovali správca nemocnice, zdravotná sestra, lekárka, dobrovoľníčka a nemocničný kňaz.

Z oblasti humanizácie a etiky v zdravotníctve tu možno nájsť príspevky týkajúce sa etických komisií v nemocniciach, či nemocníc ako bioetického a biopolitického problému. Zaznamenaná je aj diskusia o katolíckych nemocniciach v meniacom sa svete, ktorej účastníkmi boli zástupcovia nemocníc z Afriky, Ázie, Latinskej Ameriky, Európy i Oceánie. Posledný blok sa týka spirituality a diakonie a hovorí sa v ňom o nemocničných kaplnkách a nemocničných kaplánoch, o povolaniach zasvätených charizmatickému svedectvu v zdravotníckych zariadeniach, o domácej ošetrovateľskej starostlivosti a ľudskej i duchovnej príprave nemocničných dobrovoľníkov. Spiritualita sa tu predstavuje ako zdroj síl pre chorého človeka. **-ms-**

ZAHRANIČNÉ BISKUPSKÉ KONFERENCIE

COMECE a OCIPE

Europe Infos

N. 163-164/2013, Brusel, Belgicko

Zo septembrového vydania periodika vyberáme niekoľko zaujímavých tém. Jednou z nich je správa sýrskeho kňaza o situácii v jeho krajine. Uvádza v nej, že situáciu sťažuje to, že nie je možný voľný pohyb, a zároveň ani na domácej, ani na medzinárodnej úrovni neexistuje tlač, ktorá by objektívne a neustranne informovala o realite bežného ži-

vota. Informuje tiež o nefungujúcich štruktúrach, ktoré by viedli k modernizácii štátu a ku stabilite krajiny, upadajúcej do hlbokkej krízy. Ľudia žijú v strachu a neistote, všade vládne násilie. Avšak ešte ťažšia je situácia kresťanov. Je to kvôli narastajúcemu radikálnemu islamizmu, násilium a intolerancii. Dôvodom prenasledovania však nie je ich

náboženské presvedčenie, ale skutočnosť, že kresťania sa aktívne angažujú na poli sociálnej a humanitnej práce a že v tomto krízovom období dokážu vytvárať mosty medzi rozličnými spoločnosťami. Autor článku zdôrazňuje, že si zaslúžia našu pozornosť a pomoc, lebo Cirkev zastáva stanovisko založené na evanjeliu, dôstojnosti človeka a spravodlivosti.

Európska únia prijala nedávno opatrenia na zabezpečenie ochrany osôb vystavených hrozbe násillia. Bolo dôležité takto konať, pretože osoby, ktorým bola v ich krajine úradmi potvrdená potreba takejto ochrany, ju nemali automaticky zaručenú v iných členských štátoch, hoci tu platí právo na voľný pohyb a pobyt.

27. júna sa v Bruseli konala ôsma Európska platforma pre integráciu Rómov. Cieľom stretnutia bolo diskutovať o potrebách a možnostiach v oblasti podpory integrácie rómskych detí a mládeže. Na stretnutí sa stretli stovky zástupcov – medziiným i kresťanských – organizácií. Ukázalo sa, že vzájomným zdieľaním osvedčených postupov a vytváraním sietí je možné prispieť k zlepšeniu situácie Rómov v Európe. Je však potrebné robiť v tejto oblasti viac. Spomínaný článok informuje o aktuálnej situácii v európskom priestore a o mechanizmoch, ktoré zaviedli viaceré členské štáty na podporu integrácie Rómov.

Ďalší príspevok informuje o generálnom zhromaždení Svetového hnutia kresťanských hnutí zamestnancov (WBCA), ktoré sa konalo v dňoch 17. až 20. júla v nemeckom Múnsteri. Zúčastnilo sa ho 163 delegátov z celého sveta. Cieľom stretnutia bolo spoločne a solidárne spolupracovať na budovaní nového sveta, ktorý je zameraný na človeka a životné prostredie. Hľadanie vhodnej pracovnej príležitosti bolo označené za hlavný dôvod migrácie. Tento fenomén sa týka všetkých krajín. V záverečnom vyhlásení delegáti kritizovali bezbrehý kapitalizmus a za základné

kritérium fungovania hospodárstva označili rešpektovanie práv zamestnancov.

Ďalší príspevok je z oblasti bioetiky. Upozorňujú na prípad vo Švajčiarsku, na základe ktorého bolo umožnené vystaviť pacientovi recept smrtiaceho lieku, hoci pacient netrpel nevyliciteľnou chorobou, len život v starobe bol preň monotónny. Podľa súdneho rozhodnutia má Švajčiarsko vypracovať jednotnú a jasnú smernicu s odôvodnením svojho postupu. A práve tu sa otvára cesta pre vznik takého zákona, ktorý by takéto konanie odobroval pre všetkých bez rozdielu.

Ďalší z príspevkov informuje o letnej škole COMECE, ktorá sa konala na univerzite v rakúskom Grazi. Nosnou témou bola otázka európskej identity. O programe a priebehu konferencie informuje spomínaný príspevok.

Zasadanie krajín G20 v Petrohrade pod ruským predsedníctvom je témou dvoch príspevkov. Jeden z nich sa zameriava na oblasť trvalo udržateľného zásobovania energiami, ďalší oblasťou finančných regulácií na celosvetovej úrovni, ako i ťažkosťami krajín v oblasti daňového systému v období globalizácie.

Ďalší z príspevkov venuje pozornosť oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi. Informuje o platforme, ktorej vznik iniciovala eurokomisárka pre vnútorné záležitosti, Cecilia Malmströmová, a eurokoordinátorka pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi, Myria Vasiliadouová. Neziskové organizácie tu dostali priestor na stretnutia, vzájomné zdieľanie svojich skúseností a predstáv i na vytváranie sietí, avšak bolo pozvaných len zopár organizácií a cirkví. Autor preto zdôrazňuje potrebu úzkej spolupráce s náboženskými i nekonfesne zameranými organizáciami, ktoré sú v tejto oblasti činné.

Článok tiež informuje o krokoch, ktoré v tomto smere plánuje COMECE urobiť. **-Ph-**

Generálny sekretariát Konferencie biskupov Francúzska

Pauline Marie Jaricotová: Dielo lásky

Documents Episcopat N. 6/2013

Pauline Marie Jaricotová (19. st.) objavila spôsob ako naplno prežívať vlastné krstné povolanie a odovzdávať misijný zápal tým, čo sú okolo nej, a tak podporovať misionárov neprestajnou modlitbou a podieľať sa na budúcnosti Cirkvi. Od 9. 1. 2012 do 9. 1. 2013 sa slávil jubilejný rok zasvätený dielu tejto Lyóčanky – známejšej v Latinskej Amerike a v Ázii ako vo Francúzsku – ktorá stála na počiatku sociálneho katolicizmu 20. storočia a tiež angažovania sa laikov v živote Cirkvi, ako ho neskôr objasnil Druhý vatikánsky koncil. Publikácia má prispieť k lepšiemu zoznaniu sa s touto osobnosťou, ktorá spolupracovala s Kongregáciou pre šírenie viery a stála pri zrode Pápežských misijných diel, ktoré oživilí misionársky charakter Cirkvi. P. Jaricotová je tu predstavená

v troch perspektívach, najskôr približuje B. Trouchet jej prorockého ducha, ktorým umožnila všetkým podieľať sa misiách, potom historik J. Comby opisuje misijné oživenie na národnej i medzinárodnej úrovni, ku ktorému prispela, a nakoniec Ch. Paisant cez fungovanie živého ruženca objasňuje vnútorné Paulinine presvedčenie, že materiálny dar má byť spojený s modlitbou. Konkrétne vyjadrenie takejto trvalej modlitby našla ľudová viera v meditácii o tajomstvách Kristovho života pri modlitbe ruženca. Pri nej sa môžu veriaci spájať s misionármi v rôznych krajinách a pomáhať im nielen finančnými darmi, ale aj modlitbou. V súčasnosti je do tohto diela zapojených 150 partikulárnych cirkví. Pauline Jaricotová v r. 1963 Ján XXIII. vyhlásil za „ctihodnú“. **-ms-**

ZAHRANIČNÉ PERIODIKÁ

Odborný časopis a úradný orgán rímskokatolíckych biskupstiev Švajčiarska

Schweizerische Kirchen-Zeitung

N. 37-40/2013

Švajčiarske periodikum sa v jesenných vydaniach venuje problematike pastorácie. V jednom z článkov predstavuje pastoračný plán mesta Luzern zameraný konkrétne na potreby miestnej Cirkvi. Autor si zároveň kladie otázku, ako je možné zmerať a hodnotiť prácu v pastorácii v súvislosti s formami jej hodnotenia v Luzerne, z ktorého vyvstali konkrétne odporúčania pre ďalšiu pastoračnú činnosť.

Ďalší článok sa zameriava na oblasť bioetiky – konkrétne na prenatalnu diagnostiku. Čitatelia sa môžu tiež bližšie zoznámiť so životom Niklausa von Flüe, priekopníka

ekumenizmu a tvrdošijného zástancu neustáleho dialógu, ktorý žil v 15. storočí. Iný príspevok približuje filozofa, kardinála Yvesa Congara, ktorý žil vo Francúzsku v 20. storočí. Mnohé jeho práce boli zamerané na Cirkev a potrebu jej reformy. Na rozdiel od mnohých iných, ktorí zažili sklamanie, neostal zatrpknutý, ale nabral nové sily na to, aby sa v Cirkvi angažoval. Za kardinála bol pápežom vymenovaný rok pred svojou smrťou.

O úlohe laikov a ich možnosti angažovať sa v rámci liturgie hovorí ďalší príspevok. **-Ph-**

Vision 2000

Kristus a ty

Rakúsko, N. 5/2013

Rakúske periodikum *Vision 2000* si pripomína 25. výročie vzniku. Toto číslo sa vracia k Svetovým dňom mládeže v Riu a pripomína pápežovu výzvu prijať do života Krista a viery. Aj ďalšie články sú tematicky zamerané na Ježiša, jeho osobu, jedinečnosť i historickosť jeho zmŕtvychvstania. Rakúskej čitateľskej verejnosti sa v jednom z príspevkov predstavuje

osoba bývalého ministra vnútra SR a niekdajšieho podpredsedu KDĽ, Vladimíra Palka. Okrem informácií z jeho osobného života a života viery sa hovorí o jeho knihe „Levy prichádzajú“, ktorá poukazuje na 40-ročné obdobie komunistického prenasledovania. Kapitola s rovnomeným názvom informuje aj o novodobom prenasledovaní kresťanov v západnom svete. **-Ph-**

Ost-West

Europäische Perspektiven

Renovabis, Nemecko, N. 3/2013

Európske perspektívy sa tematicky venujú novému členovi EÚ – Chorvátsku. Mnohí Európania poznajú túto krajinu najmä ako zaujímavú turistickú destináciu. Čitatelia sa s ňou môžu teraz bližšie zoznámiť nielen po jej geografickej či historickej stránke. Autor jedného z príspevkov sa zameriava na obdobie po rozdelení Juhoslávie a na formovanie jednotlivých štátnych útvarov. Ďalší článok nám ponúka obraz Katolíckej cirkvi v tejto krajine, jej úlohu a význam. Avšak ani menšie náboženské

spoločnosti nie sú opomenuté. Keďže veľa Chorvátov našlo svoj nový domov v Nemecku – či už kvôli práci, ale tiež kvôli vojne, ktorá vypukla v 90. rokoch – ďalší z textov sleduje ich dlhú cestu pri získavaní nového občianstva. Zaujímavý je aj príspevok, ktorý predstavuje Franja Tudmana, ktorý stál pri zrode Chorvátskej republiky, a jeho nesprávne vízie. Veľvyslanec Chorvátska v Nemecku, dr. Miro Kovač, nám predstavuje svoju krajinu a jej ďalšie smerovanie po vstupe do EÚ. **-Ph-**

Ak máte záujem o celé znenie textov obráťte sa na Mgr. Ľubicu Hricovú, adresa: hricova@kbs.sk

Informačný list zhotovili: ThLic. Anton Ziolkovský, PhD., preklady: Mgr. Ing. Mária Spišiaková, PhD., Mgr. Ľubica Hricová, Mgr. Stanislav Gábor, grafika: Jolana Šinajová